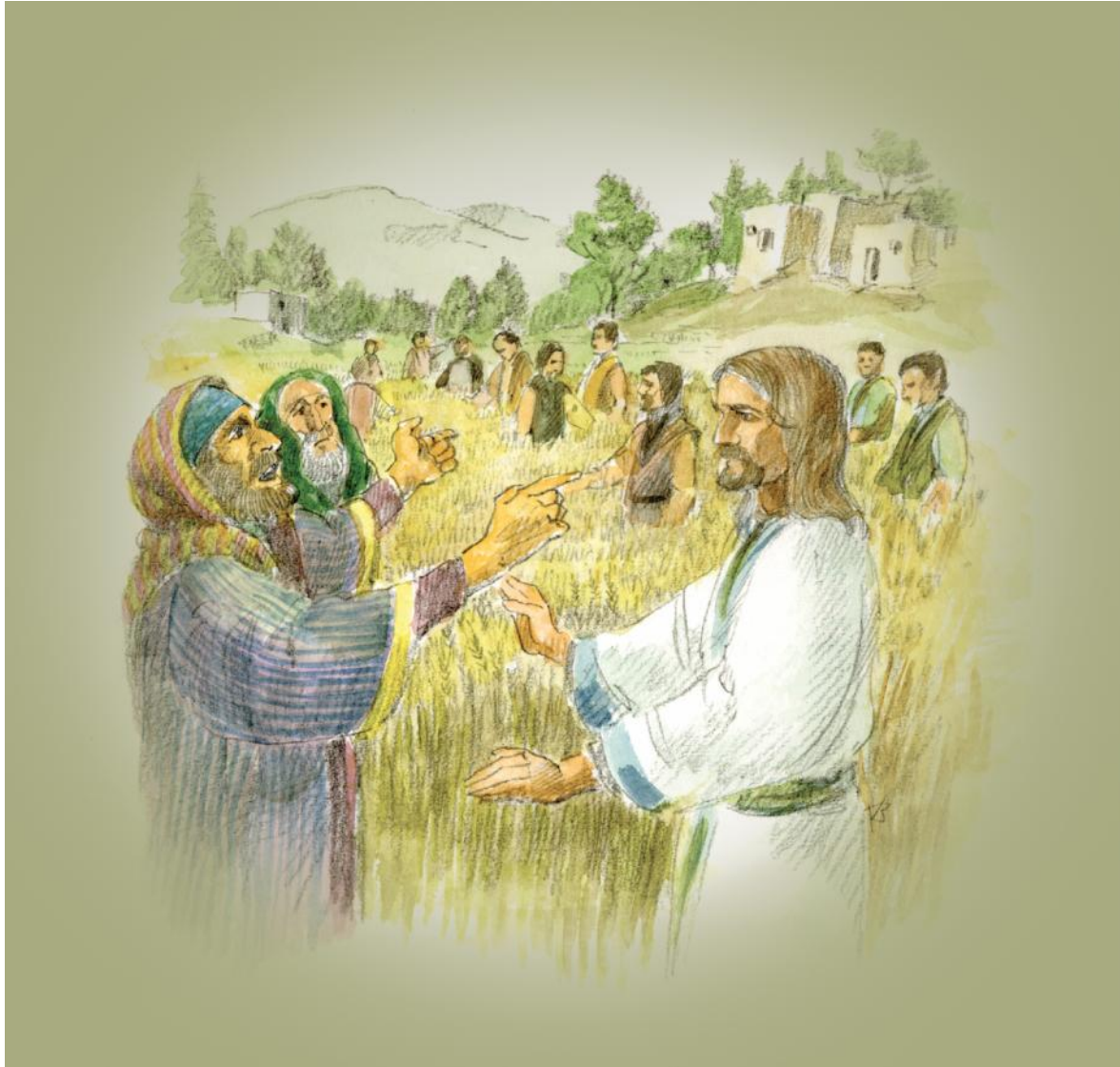

JEEBUS PUOLUSTAA OPETUSLAPSIAN

Kuva © taidegraafikko Kimmo Pälikkö

Tänään meillä on kaksi eri kertomusta, joissa fariseukset ihmettelevät/kysyvät, miksi Jeesuksen opetuslapset eivät noudata heidän sääntöjään.

1. Kertomuksen taustatietoja

- a) Missä kertomus tapahtui
Kapernaumissa
- b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
Matteuksen juhlien jälkeen / yhteydessä

c) Vieraat termit

Paastoaminen tarkoittaa sitä, että ihminen jättää vähäksi aikaa syömättä raskasta (nautinnollista) ruokaa ja nauttii vain mehuja. Paasto oli ensisijaisesti katumuksen ja surun ilmaus, mutta se miellettiin liittyväksi myös hurskaaseen rukouselämään. Juutalainen laki vaati paastoamaan ainoastaan suurena sovituspäivänä *), mutta esimerkiksi farisealaiset lainopettajat vaativat paastoamista myös muiden juhlien yhteydessä. Nykyäänkin voidaan paastota, mutta se on täysin vapaaehtoista.

*) Tämä olkoon teille ikuinen säädös: seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, kurittakaa itseänne paastolla älkääkä yhtäkään askareta toimittako, älköön maassa syntynyt älköönkä muukalainen, joka asuu teidän keskellänne. Sillä sinä päivänä toimitetaan teille sovitus teidän puhdistamiseksi; kaikista synneistänne te tulette puhtaiksi Herran edessä. Se olkoon teille levon päivä, kurittakaa silloin itseänne paastolla; se olkoon ikuinen säädös. 3 Moos. 16: 29 – 31.

Ylkä = sulhanen eli mies, joka solmii avioliiton.

2. Itse kertomus Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

2.1. Miksi Jeesuksen opetuslapset eivät paastoa?

Matt. 9: 14 - 17

Silloin Johanneksen (Kastajan) opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja sanoivat: "Me ja fariseukset paastoamme paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" Niin Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi surra, niin kauan kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat. Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi. Eikä nuorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät."

Mark. 2: 18 - 22

Johanneksen opetuslapset ja fariseukset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin Jeesukselle: "Johanneksen opetuslapset ja fariseusten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi paastota silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he voi paastota. Mutta päivät

tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat. Ei kukaan ompele vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan; muutoin uusi täytetilkku repii palasen vanhasta vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin viini pakahduttaa leilit, ja viini menee hukkaan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin."

Luuk. 5: 33 - 39

Niin he sanoivat Jeesukselle: "Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat." Jeesus sanoi heille: "Ettehän voi vaatia häävieraita paastoamaan silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat." Jeesus sanoi heille myös vertauksen: "Ei kukaan leikkaa uudesta vaipasta paikkaa ja pane vanhaan vaippaan; muutoin hän rikkoo uuden vaipan, eikä uudesta vaipasta otettu paikka vanhaan sovi. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin nuori viini pakahduttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat. Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin. Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: 'Vanha on hyvää.'"

2.2. Miksi Jeesuksen opetuslapset eivät noudata sapatin sääntöjä?

Matt. 12: 1 - 8

Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljavainioiden halki; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäreipäitä ja syömään. Mutta kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänelle: "Katso, sinun opetuslapsesi tekevät, mitä ei ole lupa tehdä sapattina." Niin Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja kuinka he söivät näkyleivät, joita ei Daavidin eikä hänen seuralaistensa ollut lupa syödä, vaan ainoastaan pappien? Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina pyhäkössä rikkovat sapatin ja ovat kuitenkin syyttömät? Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on pyhäkköä suurempi. Mutta jos tietäisitte, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria', niin te ette tuomitsisi syyttömiä. Sillä Ihmisen Poika on sapatin herra."

Mark. 2: 23 - 28

Tapahtui, että Jeesus sapattina kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiessaan katkomaan tähkäreipäitä. Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Katso, miksi he (opetuslapset) tekevät sapattina sitä, mikä ei

ole luvallista?" Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä, kuinka Daavid meni Jumalan huoneeseen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja söi näkyleivät, joita ei ollut lupa syödä muiden kuin pappien, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat?" Jeesus sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. Niin Ihmisen Poika siis on sapatinkin herra."

Luuk. 6: 1 - 5

Niin tapahtui eräänä sapattina, että Jeesus kulki viljavainioiden (viljapeltojen) halki, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsissään ja söivät. Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: "Miksi teette, mitä ei ole lupa tehdä sapattina?" Mutta Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, kuinka Daavid meni Jumalan huoneeseen, otti näkyleivät ja söi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ollut lupa syödä muiden kuin ainoastaan pappien?" Jeesus sanoi heille: "Ihmisen Poika on sapatin herra."

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Jeesus ilmoittaa tässä tulevan kärsimisensä ja kuolemansa. Jeesus oli se sulhanen, joka vielä oli opetuslasten kanssa.

Uuden liiton aikana paastoa ja sapattia koskevat ulkonaiset säädökset eivät ole voimassa. Sen sijaan jokapäiväinen katumus ja usko sekä Jumalan sanan käyttäminen kuuluvat uskovan elämään.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Paastoaminen oli VT:n ja vielä Jeesuksenkin aikaan hyvin yleistä mm:

- ✚ Kuningas Daavid paastosi, kun hänen esikoisensa oli kuolemansairas. 2 Sam. 12: 16 – 17.
- ✚ Saulus paastosi kolme päivää, kun hän oli sokeana. "Hän (Saulus eli Paavali) oli kolme päivää näkemätönnä, ei syönyt eikä juonut." Apt. 9: 9.
- ✚ Hän (naisprofeetta Hanna) ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli siellä Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää. Luuk. 2: 37.

Jeesus paransi paljon sairaita juuri sapattina.

5. Opeteltava Raamatun lause

"Ihmisen Poika on sapatin herra." Matt. 12: 8.

6. Lauluehdotus VK 559 4 – 7 (UVK 573)

Suo meille siunaukses, oi, Herra, Jumala
Sun kastees taivahasta runsaasti vuodata.

Ja kaikkialla anna viljamme kypsyä.
Ja rakeet, hallat estä. Suo oras rehevä.

Suo vuoden satoamme hyvyytes kaunistaa
niin, että maamies aittaansa taas jyvät viedä saa.

Maan anna uudestansa sun olla asuntos.
Tee meille eläväksi sun ristinsovintos.

sävel = Oi, Herra ilo suuri, sanat J. Runeberg – J. Krohn

Pienet lapset voisivat laulaa: PK 149

Pieni päivänkukka kerrohan, mitä teki Isä taivahan.
Antoi mulle sateen, päivän paisteen, siksi avaan kukkasen.

Pieni laululintu kerrohan, mitä teki Isä taivahan.
Joka päivä antoi ruuan, juoman, siksi aina laulelen.

Pieni lapsikulta kerrohan mitä teki Isä taivahan.
Sydämeeni antoi ilomielen, siksi laulan kiittäen.

Sanat ja sävel Tuntematon

Pie-ni päi-vän-kuk-ka ker-ro-han, mi-tä te-ki I - sä tai-va-han.
An-toi mul-le sa-teen, päi-vän pais-teen, sik-si a-vaan kuk-ka - sen.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

29.9.2013

